

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO RZESZOWSKIEGO

RZESZÓW, DNIA 1-GO MARCA 1946 ROKU

T R E Ś Ć :

I. Część — (Urzędowa):

- Poz. 30. Rozporządzenie Min. Oświaty w sprawie wymiaru godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół zawodowych.
- Poz. 31. Okólnik Min. Oświaty w sprawie akcji pomocy zimowej.
- Poz. 32. Okólnik Kuratorium w sprawie akcji pomocy zimowej.
- Poz. 33. Okólnik Min. Oświaty w sprawie spółdzielni uczniowskich.
- Poz. 34. Instrukcja o działalności powiatowych instruktorów spółdzielni uczniowskich.
- Poz. 35. Orzeczenie Min. Oświaty o dodatku rodzinnym.
- Poz. 36. Pismo Min. Oświaty w sprawie zwolnienia szkół prywatnych od dodatkowych opłat.
- Poz. 37. Pismo Min. Skarbu w sprawie zwolnienia szkół prywatnych od dodatkowej opłaty z art. 13 dekretu o podatku od wynagrodzeń.
- Poz. 38. Zarządzenie Min. Oświaty w sprawie uprawnień do korzystania ze znaczków urzędowych oraz ograniczenia w ich użyciu.
- Poz. 39. Okólnik Kuratorium O. S. Rzeszowskiego w sprawie uprawnienia do korzystania ze znaczków urzędowych oraz ograniczenia w ich użyciu.
- Poz. 40. Okólnik Min. Oświaty w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.
- Poz. 41. Komunikat o konferencji dyrektorów zakładów K. N.
- Poz. 42. Okólnik Min. Oświaty w sprawie zbierania ziół leczniczych.
- Poz. 43. Zarządzenie Min. Oświaty w sprawie współpracy z Komisją Specjalną do walki z nadużyciami.
- Poz. 44. Komunikat Kuratorium O. S. Rzeszowskiego w sprawie uprawy ziół leczniczych.

II. Część — (Nieurzędowa):

J. Kapuściński. Księgowość elementarna w gimnazjum kupieckim. (Materiał dyskusyjny).

III. Część — Różne:

Komunikat o pismach dla młodzieży.

Od Redakcji i Administracji

W numerze 1 zwróciliśmy uwagę P. T. Prenumeratorom, że Dziennik musi być wydawnictwem samowystarczalnym. Tymczasem nie wszyscy odbiorcy czasopisma dotychczas uiścili prenumeratę, osłabiając tym samym możliwości jego rozwoju i szybkiego informowania o najnowszych rozporządzeniach władz szkolnych. Z chwilą unormowania warunków finansowych wydawnictwa, będziemy mogli zapewnić sprawną i terminową wysyłkę Dziennika.

30.

R o z p o r z ą d z e n i e

Ministra Oświaty z dnia 10. grudnia 1945 r. (I. P. 9530/45 r.)

w sprawie wymiaru godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół zawodowych

(Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7 z 24. XII. 1945 nr. 267).

Na podstawie art. 29 ust. 1. ustawy z dnia 1. lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 873 z r. 1932) zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28. października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660) i ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 243) postanawiam co następuje:

§. 1. W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10. sierpnia 1937 r. o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10 poz. 316) wprowadza się zmiany następujące:

1) Ustęp 1 § 14 otrzymuje brzmienie:

„Nauczyciel szkoły zawodowej obowiązany jest do udzielania nauki w następującym wymiarze:

a) 27 godzin lekcyjnych tygodniowo w I. kategorii przedmiotów, obejmującej: pisanie na maszynie, zajęcia praktyczne i warsztatowe, muzyka, śpiew, ćwiczenia cielesne, przysposobienie wojskowe, przysposobienie sportowe;

b) 23 godzin lekcyjnych tygodniowo w II. kategorii przedmiotów, obejmującej: religię, historię, higienę z wyjątkiem liceów gospodarstwa domowego oraz szkół przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym II. stopnia, naukę o Polsce współczesnej, zajęcia praktyczne i w szkołach przemysłowych żeńskich stopnia gimnazjalnego i licealnego, w szkołach średnich rolniczych, liceach gospodyń wiejskich oraz w szkołach przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym II. stopnia;

c) 21 godzin lekcyjnych tygodniowo w III. kategorii przedmiotów, obejmującej: naukę ogólną języków, prawoznawstwo (zasady prawa) z wyjątkiem liceów administracyjnych i miedniczych, pedagogię, psychologię, rachunki i matematykę z wyjątkiem liceów przemysłowych męskich, geometrię wykreślną, perspektywę, fizykę, chemię ogólną, przedmioty przyrodnicze, ćwiczenia w pracowniach fizycznej, chemicznej ogólnej i przyrodniczej, geografii gospodarczą z wyjątkiem szkół handlowych i kupieckich, zagadnienia gospodarcze i społeczno-państwowe z wyjątkiem liceów rolniczych oraz liceów gospodyń wiejskich, politykę agrarną, stenografię.

d) 18 godzin lekcyjnych tygodniowo w IV. kategorii przedmiotów, obejmującej przedmioty, wymienione w programach nauki jako przedmioty zawodowe, a nie zaliczone do poprzednich kategorii, a nadto matematykę w liceach przemysłowych męskich, mechanikę techniczną, chemię techniczną, chemię z materioznawstwem, higienę w liceach gospodarstwa domowego oraz w szkołach przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym II. stopnia, nauka języków w zastosowaniu do zawodu w szkołach kupieckich, handlowych i hotelarskich, chemię w liceach rolniczych oraz w liceach gospodarstwa domowego, współczesne zagadnienia społeczno-państwowe i gospodarcze w liceach rolniczych oraz w liceach gospodyń wiejskich, estetykę, historię sztuki, rysunek, literarnictwo i reklamę, rysunek zawodowy, rysunek techniczny, rysunek z ćwiczeniami plastycznymi, rysunek odręczny, rysunek zawodowy artystyczny, naukę o ubiorach, historię rzemiosł“.

2) §. 17. otrzymuje brzmienie:

„Asystent, względnie instruktor szkoły zawodowej obowiązany jest do pełnienia czynności asystenckich lub instruktorskich w wymiarze 27 godzin tygodniowo“.

§. 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. grudnia 1945 r.

Minister Oświaty:

Cz. Wycech

31.

O k ó l n i k

Ministra Oświaty Nr WP-497/45 *w sprawie akcji pomocy zimowej*

Centralny Komitet Akcji Pomocy Zimowej rozpoczyna swoją działalność. Wobec ogromu zniszczeń, biedy, nędzy — zima może przynieść nieobliczalne szkody Narodowi. Brak dachu nad głową, szyb, opału, brak dostatecznego pożywienia, ciepłej odzieży, zagraża życiu i zdrowiu naszych rodzin a przede wszystkim naszej dziatwie i młodzieży.

Celem akcji pomocy zimowej jest uzupełnienie akcji opiekuńczej, wykonywanej przez Państwo, samorząd i stowarzyszenia specjalne w okresie szczególnie ciężkich warunków pierwszej powojennej zimy. Obejmuje ona opiekę nad dziećmi, młodzieżą, starcami, dorosłymi niezdolnymi do pracy, bezrobotnymi oraz szczególnymi kategoriami potrzebujących pomocy, jak repatriantami, osadnikami itp. Zadaniem akcji będzie dostarczenie tym kategoriom ludności w okresie 1. I. — 31. III. 1946 r. opału lub odpowiednio ogrzanych pomieszczeń, ciepłej odzieży i właściwego pożywienia.

Ogół społeczeństwa, zmęczony przeżyciami wojennymi nie zawsze reaguje odpowiednio na biedę i nędzę innych. Ministerstwo Oświaty wierzy, że nauczycielstwo, rozumiejąc zawsze powagę sytuacji i potrzeby społeczne, przystąpi samo i potrafi zachęcić swoje otoczenie do serdecznej i wydatnej współpracy z akcją pomocy zimowej.

Współpraca ta polegałaby zarówno na zdobywaniu środków na akcję, jak i na rozdawnictwie ich między potrzebujących poprzez udział w pracy komitetów Opieki Społecznej i innych instytucji, które zadeklarowały swój udział w pomocy zimowej. Dzieci i młodzież szkolną należy zainteresować akcją pomocy zimowej, pamiętając jednak o tym, że nie mogą one brać udziału w zbiorach ulicznych.

Minister
(—) Wycech

32.

O k ó l n i k

do Nauczycielstwa wszystkich typów szkół

w O k r ę g u

Kuratorium podając do wiadomości treść apelu Ministerstwa Oświaty w sprawie akcji pomocy zimowej — zachęca nauczycielstwo tut. okręgu do wzięcia w niej czynnego udziału. Akcja ta nie może ograniczyć się do miesięcy zimowych, lecz szczególnie powinna być intensywną w okresie zbliżającego się przednówka, który według oficjalnych zapowiedzi będzie w tym roku szczególnie ciężki.

Kuratorium liczy i wierzy, że nauczycielstwo tut. okręgu jak zresztą w całej Polsce, akcję tę swą pracą i ofiarnym wysiłkiem poprze.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
p. o. Naczelnika Wydziału
(—) St. Nowakowski

33.

O k ó l n i k

Ministra Oświaty z dnia 17 stycznia 1946 r. Nr. III 116/46

w sprawie spółdzielni uczniowskich.

Dla pogłębienia pracy szkolnej Ministerstwo zaleca na terenie wszystkich szkół zorganizowanie spółdzielni uczniowskich, jako instytucji służących potrzebom wychowania społeczno-gospodarczego i wcielenia w życie zasad spółdzielczych. Przy organizowaniu spółdzielni uczniowskich należy kierować się następującymi wskazaniem:

- a) Praca spółdzielni uczniowskich powinna być dostosowana do zainteresowań, wieku i rozwoju umysłowego i społecznego młodzieży. Działalność spółdzielni winna oprzeć się na pracy samodzielnej zorganizowanego zespołu uczniowskiego. Nauczyciel — opiekun występuje w roli instruktora i kontrolera.
- b) Spółdzielnia uczniowska powinna obejmować teren jednej szkoły.
- c) Przy prowadzeniu działalności gospodarczej np. zaopatrywanie młodzieży w pomoce naukowe,

- szkolna kasa przezorności, ogródek szkolny, śniadania, wytwórnia zabawek, zbieranie ziół lekarskich itp. osiągnięte nadwyżki operacyjne należy dzielić zgodnie z zasadami spółdzielczymi. Część nadwyżek należy uspołecznic, między innymi zużyć na potrzeby całej gromady uczniowskiej np. na pomoce naukowe, bibliotekę, prenumeratę czasopism, wycieczki szkolne, sprzęt sportowy, pomoc niezamożnym uczniom itp. i wogóle stosować wszędzie wypracowane metody społeczeństwa dorosłego z odpowiednim dostosowaniem do środowiska uczniowskiego.
- d) Spółdzielnie uczniowskie z reguły prowadzą działalność społeczno-wychowawczą np. świetlice, pogadanki, wyświetlenie przeźroczy, śpiewanie pieśni spółdzielczych, inscenizacje spółdzielcze, czytelnictwo książek i czasopism spółdzielczych, udział w „Dniu Spółdzielczości”, wycieczki do spółdzielni itp.
 - a) Wszystkie spółdzielnie uczniowskie prowadzą rachunkowość. Rok obrachunkowy pokrywa się z rokiem szkolnym. Wzory rachunkowości, statuty, instrukcje, regulaminy i sprawozdania winny być proste i jasne oraz dostosowane do rozwoju umysłowego młodzieży.
 - f) Spółdzielnia uczniowska poprzez kierownictwo szkoły może być członkiem spółdzielni dla dorosłych np. spółdzielni papierniczo-księgarskiej.
 - g) Dla pogłębienia pracy i wymiany doświadczeń za zezwoleniem i pod kierownictwem władz szkolnych mogą być organizowane np. powiatowe lub wojewódzkie zjazdy uczniów i opiekunów jako delegatów spółdzielni uczniowskich.

Minister

(—) C. Wycech

34.

I n s t r u k c j a

z dnia 17 stycznia 1946 r. Nr. III 117/46

o działalności powiatowych instruktorów spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego w szkołach ogólnokształcących, zawodowych i szkolnictwie dla dorosłych.

1. Instruktor jest fachowym organem doradczym nauczycieli, którzy prowadzą spółdzielnie uczniowskie i organizują wychowanie, oparte na zasadach spółdzielczych.
2. Instruktor może zostać nauczyciel, posiadający pełne kwalifikacje do nauczania w szkołach powszechnych lub w szkołach średnich ogólnokształcących bądź zawodowych. Instruktor powinien wykazać się przygotowaniem do pracy spółdzielczej.
3. Kandydata na instruktora przedstawia inspektor szkolny po porozumieniu ze Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej i Związkiem Nauczycielstwa Polskiego a zatwierdza i odwołuje Kurator Okręgu Szkolnego.
4. Instruktora powołuje się w zasadzie na przeciąg jednego roku szkolnego. Na czas powołania do czynności instruktor zachowuje swój etat w swej szkole macierzystej i korzysta ze zniżki godzin. Zniżka godzin, uzasadniona potrzebami, może wynosić nie więcej niż 20 godzin etatowych i powinna być ustalona na początku roku szkolnego.
5. Instruktor należy do zespołu pracowników pedagogicznych inspektoratu szkolnego i pod względem służbowym podlega inspektorowi szkolnemu.
6. Koszta podróży i diety dla instruktora według norm przewidzianych dla pracowników państwowych oraz inne wydatki rzeczowe, związane z działalnością instruktorską pokrywa Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. Kwoty te winny być ujęte w preliminarz budżetowy. Roczny plan pracy z podziałem na okresy i miesięczne marszruty wyjazdów zatwierdza inspektor szkolny.
7. W okresach miesięcznych instruktor składa inspektorowi szkolnemu sprawozdanie z wykonanej pracy. Informacje dostosowane do zainteresowań instruktor składa Związkowi Nauczycielstwa Polskiego i Związkowi Rewizyjnemu Spółdzielni R. P.
8. Przy instruowaniu prac, związanych z prowadzeniem spółdzielni uczniowskich, instruktor przestrzega przepisów, zawartych w okólniku Ministerstwa Oświaty z dn. 17. I. 1946 r. (Nr. III 116/46) w sprawie spółdzielni uczniowskich.
9. Działalność instruktora na terenie szkół musi ściśle pokrywać się z założeniami programowymi ustalonymi przez Ministerstwo Oświaty.
10. W działalności swej na terenie szkoły instruktor nie może naruszać i uszczuplać uprawnień dyrektora czy kierownika szkoły oraz rady pedagogicznej.

11. Sprawy personalne nie należą do kompetencji instruktorów.
12. Jednym z zasadniczych warunków skutecznego oddziaływania instruktora na powierzony mu dział pracy szkolnej i osiągnięcie pożądaných wyników jest przede wszystkim jego autorytet osobisty.
13. W szczególności do zakresu działania każdego z instruktorów należy:
 - a) zorganizowanie i prowadzenie spółdzielni uczniowskiej w swej szkole;
 - b) fachowa pomoc przy organizowaniu spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego;
 - c) dbanie, ażeby spółdzielnie uczniowskie zaopatrywały się w przybory szkolne w odpowiednich hurtowniach spółdzielczych;
 - d) dbanie, ażeby hurtownie spółdzielcze należycie uwzględniały asortyment spółdzielni uczniowskich;
 - e) udzielenie odpowiedzi na zgłaszane zapytania ze strony nauczycieli i czynników zainteresowanych;
 - f) udział w zjazdach i konferencjach poświęconych sprawom spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego;
 - g) organizowanie przy współudziale instytucji spółdzielczych kursów i konferencji dla nauczycieli prowadzących spółdzielnie uczniowskie i kierujących wychowaniem spółdzielczym;
 - h) organizowanie przy współudziale szkół i instytucji spółdzielczych „Dnia Spółdzielczości” i innych imprez o charakterze spółdzielczym;
 - i) inicjowanie oraz współudział przy opracowywaniu instrukcji, statutów, regulaminów itp. przepisów normatywnych dla spółdzielni uczniowskich i wychowania spółdzielczego;
 - j) udział w pracach związanych z oceną podręczników, książek i pomocy naukowych;
 - k) inicjowanie eksperymentowania nowych metod pracy w spółdzielniach uczniowskich i wychowaniu spółdzielczym;
 - l) planowe i systematyczne obserwowanie możliwości najlepszych sposobów pracy w spółdzielniach uczniowskich i wychowaniu spółdzielczym;
 - m) zbieranie, opracowywanie i wystawienie materiałów i publikowanie prac, charakteryzujących spółdzielczość uczniowską i wychowanie spółdzielcze;
 - n) inicjowanie współpracy pedagogicznej i społecznej między spółdzielniami uczniowskimi i innymi organizacjami młodzieżowymi np. Z. H. P., T. U. R., Wici, S. M. S. D., P. C. K.

Minister
(—) Czesław Wycech

35.

O r z e c z e n i e

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY

Warszawa, dnia 24 stycznia 1946 r.

Nr IP — 983/46.

Sprawa: Dodatek rodzinny.

Kuratorium

Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego

w R z e s z o w i e

Na pismo z dnia 13. XII. 45 r. Nr I-14506/45

W odpowiedzi na powyższe pismo Ministerstwo Oświaty wyjaśnia, że po stwierdzeniu, iż funkcjonariusz państwowy utrzymuje żonę i dzieci przebywające poza granicami Polski — zgodnie z obowiązującymi przepisami — należy mu wypłacić dodatek rodzinny.

Naczelnik Wydziału
(—) Z. Pomianowski

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr II-Sr-332/45.

Warszawa, dnia 30 stycznia 1946 r.

Ministerstwo przesyła odpis pisma Ministerstwa Skarbu w sprawie zwolnienia szkół prywatnych od dodatkowej opłaty z art. 13 dekretu o podatku od wynagrodzenia.

Dyrektor Departamentu
(—) W. Schayer

Odpis.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SKARBU
Nr D. V. 55928/4-8/133/45.

Warszawa, dnia 11 stycznia 1946 r.

Zwolnienie szkół prywatnych od dodatkowej opłaty z art. 13 dekretu o podatku od wynagrodzeń.

Do

Ministerstwa Oświaty

w m i e j s c u

W związku z pismem z dnia 3 listopada 1945 r. Nr II-Sr-2117/45 N Ministerstwo Skarbu komunikuje, że projekt rozporządzenia Ministra Skarbu w sprawie wykonania dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 220) przewiduje całkowite zwolnienie od dodatkowej opłaty z art. 13 dekretu prywatnych szkół, kursów oraz zakładów wychowawczych wszelkich typów, przewidzianych w ustawie z dnia 11-go marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389).

Do czasu ukazania się rozporządzenia w Dzienniku Ustaw Min. Skarbu okólnikiem z dnia 30 listopada 1945 r. Nr D. V. 53303 (4-8) 95/45 zarządziło wstrzymanie poboru dodatkowej opłaty od wymienionych wyżej kategorii podatników.

Jedną odbitkę okólnika Ministerstwa Skarbu załącza.

Podsekretarz Stanu
(—) Dr L. Kurowski

Z a r z ą d z e n i e

Ministerstwa Oświaty z dnia 15 lutego 1946 r.

w sprawie uprawnień do korzystania ze znaczków urzędowych oraz ograniczenia w ich użyciu.

Ministerstwo Oświaty, zmieniając częściowo ostatni ustęp pisma swego z 23 października 1945 r. Nr I Kan. 6809/45 N w sprawie opłaty przesyłek urzędowych, zawiadamia, iż Ministerstwo Poczty i Telegrafów pismem z dnia 2 stycznia 1946 r. Nr PK. 246 wyjaśnia, że prawo opłacania przesyłek listowych znaczkami urzędowymi mają również wszystkie szkoły państwowe. (Publiczne szkoły powszechne nie mają prawa).

Równocześnie Ministerstwo uważa, że ze względu na olbrzymie wydatki, związane z opłatą przesyłek listowych znaczkami urzędowymi, należy i w tej dziedzinie poczynić poważne oszczędności, ograniczając do najdokładniejszej potrzeby ilość wysyłanych pocztą pism. Niektóre Kuratoria zapotrzebowały po 3.600 znaczków urzędowych na przesyłki zwykłe i 1.200 znaczków na przesyłki polecone miesięcznie, tylko dla własnych potrzeb, Ministerstwo Oświaty natomiast użyło w miesiącu listopadzie 1945 r. tylko 798 znaczków urzędowych na przesyłki zwykłe i 339 na przesyłki polecone.

Oszczędności należy osiągnąć przez należyłą organizację wysyłki pism, jako to: a) wysyłania, o ile możliwości w jednej kopercie pism, skierowanych do jednej i tej samej władzy, urzędu, szkoły, b) — w większych miejscowościach — przysyłanie przez gońców (woźnych szkół) za książką doręczeń pism, które mają być doręczone adresatom w siedzibie władzy (urzędu szkoły) wysyłającej pismo, c) wysyłanie następnego dnia pism nie pilnych, gdy jest pewność, że dnia następnego będą inne

pisma, również do tego adresata, d) wreszcie w inny sposób — zależnie od miejscowych warunków.

O powyższym należy powiadomić podległe urzędy, szkoły i zakłady i dopilnować ścisłego przestrzegania wydanych w związku z tym zarządzeń.

Za Dyrektora Departamentu
W. Wilanowski
Naczelnik Wydziału

39.

O k ó ł n i k Nr 14

Kuratorium Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego z dnia 6-go marca 1946 r.

w sprawie uprawnienia do korzystania ze znaczków urzędowych oraz ograniczenia w ich użyciu.

Zechęą Inspektoraty Szkolne i Dyrekcje Państwowych szkół średnich wszelkich typów dopilnować ścisłego przestrzegania powyższego zarządzenia.

Naczelnik Wydziału Ogólnego
St. Nowakowski

40.

O k ó ł n i k Nr. 10.

Min. Oświaty z dnia 11 lutego 1946 r. (II KN—593/46)

w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.

W ślad za zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 14 września 1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 207) oraz za okólnikiem Nr 64 Min. Ośw. z dnia 18 listopada 1945 r. (Dz. U. Min. Ośw. Nr. 7, poz. 302) w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, Ministerstwo Oświaty ustala następujące wytyczne pracy dla Rejonowych Komisji Kształcenia Nauczycieli niekwalifikowanych przy zakładach K. N.:

1) Roczny Kurs pracy samokształceniowej nauczycieli niekwalifikowanych, kierowanej przez Rejonowe Komisje K. N., rozpoczyna się 1 kwietnia i trwa do 31 marca następnego roku z przerwą miesięczną w ciągu sierpnia.

2) Rozkład zajęć w ciągu rocznego kursu winien obejmować:

A) dla nauczycieli z cenzusem licealnym

a) 2—3 dniowy kurs o charakterze informacyjnym i wprowadzającym dla omówienia z kandydatami programu ich całorocznej pracy i przydzielenia im pierwszej partii materiału naukowego przewidzianego do samodzielnego przepracowania,

b) opracowanie przydziałów przewidzianego programem materiału naukowego z następujących przedmiotów:

Psychologii pedagogicznej,

Nauczania i wychowania w szkole,

Życia dziecka w środowisku i zagadnień życia współczesnego,

Pedagogiki z historią wychowania,

Rysunku,

Zajęć praktycznych,

Śpiewu,

Wychowania fizycznego.

c) 4-tygodniowy kurs wakacyjny zorganizowany przez Rejonowe Komisje w ciągu lipca z następującym programem:

Psychologia pedag.	20 godzin
nauczanie i wychowanie	30 „
życie dziecka w środowisku	20 „
pedagogika z historią wych.	30 „
rysunek	20 „
zajęcia praktyczne	20 „
śpiew	20 „
wychowanie fizyczne	20 „

razem 180 godzin

Nadto codzienne ćwiczenia cielesne przed rozpoczęciem zajęć i śpiew w świetlicy.

d) Kilkudniowy kurs w czasie świąt Bożego Narodzenia.

e) Konferencje (konsultacje) indywidualne lub zbiorowe przynajmniej raz na miesiąc w siedzibie Komisji Rejonowej celem omawiania przydziałów, udzielania rad i wskazówek, udzielania odpowiedzi na pytania słuchaczy stawiane w związku z ich pracą samokształceniową, zorganizowania pracy laboratoryjnej w pracowniach, różnego rodzaju pokazów itd.

f) egzamin dyplomowy przy końcu rocznego kursu w miesiącu marcu.

B) Dla nauczycieli z cenzusem gimnazjalnym :

a) 2--3 dniowy kurs o charakterze informacyjnym i wprowadzającym na początku każdego roku studium w celu — jak wyżej.

b) Opracowanie przydziałów materiału naukowego z każdego z niżej podanych przedmiotów w każdym roku studium, a mianowicie :

w 1-ym roku studium :

z fizyki i chemii	—	w całości materiału 3-letniego liceum pedag.			
z matematyki	—	"	"	"	"
z psychologii	—	"	"	"	"
z religii	—	"	"	"	"
z rysunku	—	"	"	"	"
z jęz. polskiego	—	z materiału I klasy	"	"	"

w 2-gim roku studium

z geografii	—	z całości materiału 3-letniego liceum pedag.			
z biologii	—	"	"	"	"
z życia dziecka w środowisku		"	"	"	"
z zajęć praktycznych		"	"	"	"
z języka polskiego	—	z materiału 2 klasy	"	"	"
z nauczania i wychowania	"	2	"	"	"

w 3-im roku studium

z języka polskiego	—	z materiału 3 klasy 3-letniego liceum pedag.			
z nauczania i wychow.	—	" 3	"	"	"
z historii	—	z całości materiału	"	"	"
z pedagogiki i historii wychow.	"	"	"	"	"
ze śpiewu	"	"	"	"	"
z wychowania fizycznego	"	"	"	"	"

U w a g a :

Celem uniknięcia zbytniego rozproszkowania zajęć oraz korzystając z tego, że mamy do czynienia z dorosłymi, zarzuca się podział na klasy na rzecz doboru grup przedmiotów na poszczególne lata nauki. Jedynie język polski, jako przedmiot podstawowy i wymagający obszerniejszej lektury, występuje w ciągu wszystkich lat nauki. Tak samo, na wszystkich latach przewiduje się pewną ilość godzin przedmiotów pedagogicznych, których celem będzie wyjaśnienie faktów i trudności, na jakie się kandydaci w pracy swojej natknęli i uwrażliwienie ich na wypływającą z tych faktów problematykę.

c) 4—tygodniowe kursy wakacyjne zorganizowane przez Rejonowe Komisje w miesiącu lipcu w każdym roku studium, a mianowicie :

w 1-ym roku studium:

z fizyki i chemii	40 godzin
z matematyki	40 "
z psychologii pedag.	30 "
z języka polskiego	30 "
z rysunku	40 "

razem 180 godzin

nadto codziennie ćwiczenia cielesne przed rozpoczęciem zajęć i śpiew w świetlicy

w 2-lm roku studium:

z geografii	40 godzin
z biologii	40 "
z życia dziecka w środ.	20 "
z zajęć praktycznych	40 "
z języka polskiego	20 "
z nauczania i wychow.	20 "
razem	180 godzin

ćwiczenia cielesne i śpiew — jak wyżej w I roku stud.

w 3-im roku studium:

z języka polskiego	30 godzin
z historii	40 "
z nauczania i wychow.	30 "
z pedagogiki z historią wychow.	40 "
ze śpiewu	20 "
z wychowania fizycznego	20 "
razem	180 godzin

Niezależnie od programów godzin śpiewu i ćwiczeń cielesnych praktyczne ćwiczenia poza programowe w zakresie tych przedmiotów jak wyżej.

d) kilkudniowy kurs w czasie Świąt Bożego Narodzenia,

e) konferencje (konsultacje) indywidualne lub grupowe raz na miesiąc w siedzibie Komisji Rejonowej — w celu jak wyżej pkt. 2A — e,

f) egzaminy roczne w miesiącu marcu z zakresu materiału wyznaczonego na każdy rok studium według powyższego rozkładu i egzamin dojrzałości przy końcu 3-go roku studiów.

3) Nauczycieli niekwalifikowanych bez cenzusu gimnazjalnego Rejonowe Komisje K. N. winny skierowywać na Kursy Korespondencyjne lub na skrócone kursy wieczorowe dla dorosłych, organizowane przez Kuratorium lub czynniki społeczne. W razie potrzeby kursy takie mogłyby być organizowane również przy inspektoratach szkolnych. Z tego względu należy takim siłom nauczycielskim wyznaczyć tylko takie miejsca służbowe, gdzie będą mogły korzystać z wymienionych kursów wieczorowych. Rejonowe Komisje K. N. winny w czasie 1-go i 2-go roku studiów tych kandydatów w zakresie programu gimnazjalnego zorganizować dla nich 4—tygodniowe kursy wakacyjne, syntetyzujące materiał przerobiony przez kandydatów w ciągu roku. Po uzyskaniu tą drogą wykształcenia gimnazjalnego lub też po otrzymaniu odpowiedniego zaświadczenia wydanego przez Państw. Komisję Weryfikacyjno—Kwalifikacyjną (Dz. U. Min. Ośw. 1945 r. Nr 1, poz. 1) nauczyciele niekwalifikowani kształcą się dalej na poziomie licealnym według wytycznych podanych powyżej w pkt. 2-im.

4) Komisje rejonowe winny do dnia 1 kwietnia każdego roku przeprowadzić następujące prace przygotowawcze:

a) założyć karty indywidualne (arkusze personalne) dla przydzielonych do danej Komisji kandydatów, przewidziane w pkt. 6 okólnika Nr 64 Min. Ośw. z dnia 18 listopada 1945 r. (Dz. Urz. Nr 7, poz. 302),

b) przygotować przydziały miesięczne przynajmniej na okres 3 miesięcy celem dostarczenia ich słuchaczom na kursie wstępnym,

c) poczynić starania o zdobycie dla przydzielonych nauczycieli niekwalifikowanych odpowiedniej ilości skryptów wzgl. podręczników,

d) przygotować szczegółowy program naukowy i gospodarczy 2—3 dniowego kursu wstępnego.

e) ustalić formy i terminy osobistych kontaktów z kandydatami (konsultacje, konferencje indywidualne i zbiorowe) wspólne zajęcia w pracowniach zakł. K. N. itp. w porozumieniu z właściwym inspektorem szkolnym, który zarządzi zwolnienie dotyczących nauczycieli z zajęć szkolnych w ustalonych dniach.

5) Rejonowe Komisje K. N. otrzymają z Ministerstwa Oświaty za pośrednictwem Kuratoriów Okręgów Szkolnych przydziały miesięczne z przedmiotów przewidzianych na dany rok studium. Przydziały te opracowane przez Centralną Komisję kształcenia niekwalifikowanych nauczycieli przy Wydziale K. N. Ministerstwa Oświaty, nie mają charakteru ściśle obowiązującego jak program nauki, należy je uważać tylko za przykład rozwinięcia programu w formie przydziałów. Wobec tego Rejonowe Komisje K. N. mają możność dokonywania pewnych modyfikacji tych przydziałów, polegających

bądź to na odmiennym ujęciu materiału, bądź to na oparciu się na innej lekturze aniżeli tej, którą podaje Centralna Komisja. Należy jednak przy tym trzymać się ściśle ram zakreszonych urzędowym programem nauki w 3—letnim Państwowym Liceum Pedagogicznym.

Przydziały będą nadsyłane Kuratorium przez Ministerstwo Oświaty w miarę ich wykańczania przez Centralną Komisję.

6) Udział nauczycieli niekwalifikowanych w pracach organizowanych przez Rejonowe Komisje K. N. jest dobrowolny. Niemniej jednak należy prowadzić jak najściślejszą ewidencję pracy każdego uczestnika przydzielonego zespołu, odnotowując szczegóły tej pracy w jego karcie indywidualnej.

7) Zaznacza się, że nauczyciele niekwalifikowani mogą nabywać kwalifikacje zawodowe własną drogą bez pomocy Rejonowych Komisji K. N. i składać egzaminy w charakterze eksternów.

8) Z uwagi na to, że scharakteryzowany powyżej sposób kształcenia nauczycieli jest czymś zupełnie nowym i dotąd jeszcze nie wypróbowanym, Kuratoria Okręgów Szkolnych winny zwracać szczególniejszą uwagę na pracę Rejonowych Komisji K. N., uzgadniać ich poczynania, gromadzić obserwacje i komunikować od czasu do czasu Ministerstwu Oświaty swoje spostrzeżenia i uwagi, aby tą drogą stopniowo udoskonalili ten nowy system kształcenia nauczycieli.

Ministerstwo Oświaty prosi również o nadsyłanie wszelkich skryptów i pomocy naukowych wydawanych na terenie Okręgu Szkolnego dla użytku nauczycieli zdobywających kwalifikacje zawodowe drogą kierowanego samokształcenia.

Dyrektor Departamentu
W. Schayer

41.

K o m u n i k a t

o konferencji dyrektorów zakładów kształcenia nauczycieli.

Dnia 9-go lutego 1946 r. odbyła się w Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie konferencja dyrektorów zakładów kształcenia nauczycieli poświęcona następującym sprawom:

1. Rejonowe Komisje Kształcenia niekwalifikowanych nauczycieli.
2. Organizacja praktyki pedagogicznej.
3. Organizacja podbudowy Zakładów K. N.
4. Organizacja kursów pedagogicznych i przygotowawczych.
5. Sprawy finansowe liceów pedagogicznych i kursów.
6. Remont.
7. Różne.

42.

O k ó l n i k N r 68.

Ministerstwa Oświaty z dnia 12 grudnia 1945 r. (II Sr—2853/45)

w sprawie zbierania ziół leczniczych.

Spełniając życzenia Państwowej Rady Ochrony Przyrody, polecam, aby młodzieży szkolnej szkół wszelkich typów nie używano nadal do masowego zbierania ziół leczniczych. Do wykonywania tej czynności powołane są tylko osoby do tego zadania należycie fachowo przygotowane i zaopatrzone w odpowiednie legitymacje urzędowe, wydane przez Polski Związek Zielarski oraz potwierdzone przez Biuro Ochrony Przyrody Ministerstwa Leśnictwa.

Młodzież szkolna dobrowolnie zgłaszająca się i odpowiednio przeszkolona może dokonywać zbioru roślin leśniczych, ale tylko pod kierunkiem nauczycieli. W tych przypadkach zbiór należy ograniczyć do ziół następujących:

1. Babka zwyczajna
2. „ lancetowata
3. Bez czarny
4. Brzoza
5. Bylica piołun

Plantago major
„ *lanceolata*
Sambucus nigra
Betula
Artemisia absinthium

6. Chaber bławatek
7. Dziurawiec pospolity
8. Fiolek (bratek) trójbarwny
9. Jałowiec pospolity
10. Jeżyna
11. Krwawnik pospolity
12. Mniszek pospolity
13. Perz
14. Podbiał
15. Pokrzywa zwyczajna
16. Rdest ptasi
17. Rumianek pospolity
18. Skrzyp polny
19. Tasznik pospolity
20. Wrzos pospolity

Centaurea cyanus
Hypericum perforatum
Viola tricolor
Juniperus communis
Rubus fruticosus
Achillea millefolium
Taraxacum officinale
Triticum repens
Tussilago farfara
Urtica dioica
Polygonum aviculare
Matricaria Chamomilla
Equisetum pratense
Capsella bursa pastoris
Calluna vulgaris

Zechce Kuratorium podać powyższe do wiadomości podległych sobie szkół.

Dyrektor Departamentu
 (---) W. Schayer.

43.

Z a r z ą d z e n i e

Ministerstwa Oświaty z dnia 7 stycznia 1946 r. — Nr I P-9511/45 N
 w sprawie współpracy z Komisją Specjalną do walki z nadużyciami.

Uchwałą Prezydium K. R. N. został zatwierdzony dekret z dnia 15 listopada 1945 r. o utworzeniu i zakresie działania Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 302).

W wykonaniu wspomnianego dekretu, uchwałą Prezydium K. R. N. z dnia 28-go listopada r. b. została powołana przy Prezydium K. R. N. Komisja Specjalna.

Do zakresu działania Komisji należy wykrywanie i ściganie przestępstw, godzących w interesy życia gospodarczego lub społecznego Państwa, a zwłaszcza przywłaszczenia, grabieże mienia publicznego albo będącego pod zarządem publicznym, korupcji, łapownictwa, spekulacji i t. zw. szabrownictwa.

O tym należy powiadomić podległe urzędy, zakłady i instytucje, oraz nakazać udzielanie członkom wzgl. delegatom Komisji jak najdalej idącej pomocy w zakresie jej działania.

Minister
 (---) Cz. Wycech

44.

K o m u n i k a t

Kuratorium Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego z dnia 19 marca 1946 r.
 w sprawie uprawy ziół leczniczych.

Kuratorium zwraca się do nauczycielstwa wszystkich typów szkół — by w ramach swoich możliwości zapropagowały uprawę ziół leczniczych — a w szczególności rumianku i mięty. Uprawę tę można przeprowadzać w ogrodach szkolnych łącznie z zajęciami praktycznymi.

Po nasiona, ewentualnie sadzonki, oraz wszelkie bliższe informacje zwróć się zainteresowani do Inspektoratu zielarskiego Wojewódzkiej Izby Rolniczej w Rzeszowie — ul. Krasińskiego 6, I. p.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
 St. Nowakowski
 Naczelnik Wydziału Ogólnego

J. KAPUŚCIŃSKI

Księgowość elementarna w gimnazjum kupieckim.

(Materiał dyskusyjny).

Księgowość jako nauka stosowana, wkraczająca jednak w dziedzinę matematyki, uchodzi wśród młodzieży za przedmiot trudny. Dlatego zadaniem nauczyciela jest w nauczaniu tak go uprzystępnąć, aby z trudnego stał się łatwym.

Program nauczania przepisany na klasę drugą, w której rozpoczyna się księgowość elementarna, mówi wyraźnie, od czego należy zaczynać. Wziąwszy atoli pod uwagę okoliczność, że programy mają w swoim założeniu charakter projektu, zadają sobie corocznie nieco trudu, aby dla celów dydaktyki wypróbować i inne drogi, dla znalezienia najkrótszej i wiodącej do najlepszego wyniku.

Wśród dydaktyków istnieją w tym względzie różne poglądy. Jedni zaczynają od księgowości pojedynczej, inni od podwójnej. Istnieje pogląd, iż naprzód winno się brać księgi zasadnicze, a później dopiero obrotowe i pomocnicze. Są zwolennicy dowodów księgowych, które przekładają nad księgowanie z tematów. Są tacy, co zaczynają nie inaczej, jak od amerykanki lub wprost od kartoteki. Niektórzy uważają, że księgi uproszczone są łatwiejsze od rozciągniętych i od nich należy rozpoczynać naukę. Istniały podczas okupacji wskazania, by zaczynać od początku tj. od księgi inwentarzy. Były zalecenia rozpoczynania od najpopularniejszej księgi kasowej. Co się tyczy rodzaju i wielkości przedsiębiorstwa, jedni doradzają uczyć wpraw na detalu, a nie na hurcie czy wytwórni.

Wreszcie, ludzie idący z duchem czasu, propagują naukę wedle ustalonego powszechnie planu kont, podczas gdy nauczyciele starszego pokroju zezwalają chętnie na dowolność w doborze systemu.

Zanim obrałem — jak wydaje mi się — właściwszą niż dotychczas drogę w nauczaniu księgowości elementarnej, roztrząsałem naprzód szereg zagadnień, które nie zostały w naszym szkolnictwie handlowym skutecznie wyjaśnione.

Pierwsza kwestia to pytanie, z kim mam do czynienia? Ci maluczy z klasy drugiej gimnazjum kupieckiego to element, który dopiero co oderwał się od realistycznego poglądu na otaczający go świat. Mając do wyboru księgowość pojedynczą i podwójną, wybieram system podwójny, pojedynczy bowiem nie daje organicznej kontroli zapisów, nie pozwala na rozczłonkowanie interesów, brak w nim aktualnych cyfr do kalkulacji i wniosków gospodarczych, a przy tym jest trudniejszy od podwójnego. Wybrawszy system podwójny, należy przedstawić go w księgach zasadniczych, a księgi obrotowe i pomocnicze naprowadzać okolicznościowo z tym, aby wszystkie były kolejno wyczerpane. Nowoczesna księgowość głosi, iż nie ma zapisu bez dowodu. Ten postulat należy młodzieży stale powtarzać. Dalej wiemy, że kartoteka jest łatwiejsza od amerykanki, a księgowość rozciągnięta od uproszczonej, kasa od inwentarza, praktyka od teorii, detal od fabrycznej, a planowy układ kont od dowolności.

Wyniki takiego rozumowania nasunęły mi następującą metodę nauczania:

- a) pierwszych kilka lekcji poświęcam wprowadzeniu uczniów w zagadnienia gospodarcze sklepu, obejmujące tematy takie, jak: przydatność księgowości sklepowej, znaczenie ceny dla kupca, tworzenie się i rodzaje cen, przykłady kalkulacji kupca detalisty, kupiec i jego sklep a dom, rozkład czynności w sklepie, obsługa klienteli, wpływ klienteli na obroty, księgowość i oparta o nią prawidłowa kalkulacja, jako fundament istnienia i powodzenia sklepu. Uczniowie znają to już wprawdzie z organizacji i techniki handlu, niemniej naświetlenie tych spraw od strony nauki księgowości okazuje się pożytecznym.
- b) Następnie zapoznaję ucznia z dziesiętnym systemem klasyfikacji Devey'a i praktycznym zastosowaniem go do księgowości. W oddzielnym skorowidzu wpisują uczniowie jednolity plan kont dla detalu z pozostawieniem wolnych linii na jego rozbudowę w miarę potrzeby. Rozpoczęcie nauki z miejsca od znormalizowanego planu kont okazało się świetnym pociągnięciem, uczeń nie błąka się, nie improwizuje, lecz opiera się na autorytatywnym i powszechnym podziale kont. Początkowo wyszukuje je ze skorowidza, a potem przez ćwiczenie zna je na pamięć, tak że przy dalszej nauce nie operuje się nazwami kont, lecz ich symbolami np. 03, 14, 192, 88, 93 itp.
- c) Po sporządzeniu skorowidza kont. uczniowie otrzymują powielone tematy dla przygotowania dowodów księgowych. Będą to namiastki dowodów z praktyki t. zw. szkolne dowody księgowe. Wystarcza dlań format A5 lub z jednej strony czysta kartka ze starych zeszytów. W treści dowodu powtarza się z tematu wydarzenie handlowe, roztrząsa się je rozumowaniem, popiera wyobrażeniem obrazkowym i zakańcza teórkami przy użyciu — celem zbliżenia do praktyki — pieczętek dla numeracji i oznaczenia wzmianką o zakonowaniu dowodu.

SZKOLNY DOWÓD KSIĘGOWY

Nr Data / 194...

o Temat:Rozumowanie:o Obrazkowo:Teórkowo:

Zaksięgowano

Aby wdrożyć uczniów do systematycznego przechowania dokumentów, otrzymują wszyscy jednakowe teczki i skoroszyty, które starannie zapisują.

- d) Gdy wszystkie dowody z tematu (20 do 30 sztuk) są gotowe, wciaga się je pod kierunkiem nauczyciela na konta podług skorowidza. W tym celu uczniowie otrzymują blok teórkowy o liniamencie oryginalnej kartoteki. Z dziennika i kalki na razie rezygnuje się. Przy kontowaniu natrafiają uczniowie na niejaki trudności w ujmowaniu z obszernego dowodu mocno skróconych zapisów; pomaga im tu nauczyciel. Następnie sporządzają uczniowie bilans próbny po uprzednim skontrolowaniu wszystkich pozycji podług dowodów, przy czym można zestawienie sum i równoważenie bilansu polecić wykonać w domu. W końcu należy nadmienić, że wszystkie konta dzieli się na rzeczowe, osobowe, wynikowe i bilansowe i stosownie do rodzaju, oznacza się je obok numeru i nazwy określeniami: Przychód-Rozchód, Wziął Dał, Strata-Zysk, Majątek-Długi, a bilans próbny wspólnym mianem: Winien Ma. Zróznicowanie tych określeń daje dobre wyniki u młodocianych umysłów. Posługiwanie się jednorodnymi mianami „Winien-Ma” odkładam do wyższych klas i przeznaczam dla księgowych zawodowych, którzy potrafią konta odpowiednio odczytywać.
- e) Podczas wypracowywania drugiego tematu wprowadzam dla urozmaicenia różne obliczenia na podstawie cyfr uzyskiwanych w księgowości. Np. obliczam nakład czyli koszt własny sprzedanego towaru, stawki kalkulacyjne sprowadzenia towaru, stawki kosztów handlowych, stawki po brań domowych i kosztów kalkulacyjnych, jakie kupiec poniesie w przyszłości, ocenę sezonów podług obrotów w danym sklepie. Dalej wdrażam uczniów nie tylko do prawidłowego księgowania, ale do oceniania otrzymywanych kwot i sum. Celem wyrobienia zmysłu obserwacyjnego przeplatam naukę kontowania czytaniem z kont, mianowicie jedni uczniowie układają na teórkach różne pozycje, a drudzy na ich podstawie odtwarzają przypuszczalne wydarzenia handlowe. Pomiędzy tym wszystkim można przytaczać zapisy w księgach obrotowych i pomocniczych, jak zapisy w księdze drobnych odbiorców, w kartotekach dostawców, w książeczce przeciwstawnej instytucji czekowej, w sporządzaniu bardziej złożonego dowodu księgowego i tp.
- f) Gdy będę gotów z szufladkowaniem zaszłości handlowych, charakterystyką kont i wszystkimi księgami obrotowymi i pomocniczymi, przystąpię do inwentarza, zamknięcia ksiąg i analizy bilansu. Zejdzie mi z tym do końca roku szkolnego. Poniżej naprowadzony temat do zadania szkolnego za I półrocze daje obraz przerobionego materiału.

Wyniki okazały się niezłe: na setkę uczniów było ocen bardzo dobrych 9, dobrych 21, dostatecznych 56, niedostatecznych 14. Poświęciłem na to w ciągu półrocza 35 lekcji.

ZADANIE SZKOLNE Z KSIĘGOWOŚCI

dla klas drugich gimnazjum kupieckiego i kursu handlowego dla dorosłych w Jarosławiu
za drugi okres I półrocze 1946 r.

1. Jeśli kupca detalisty nie stać na osobnego księgowego, choćby dochodzącego, musi sobie za niego sam starczyć. Jako przyszły kupiec zaksięguj na teórkach wedle jednolitego planu kont dla detalu tuż obok następujące wydarzenia handlowe:

- I gr. a) Kupiec płaci podatek obrotowy zł 78,— gotówką
b) Zakup towaru do sklepu u dostawcy Y. na kredyt —otwarty za zł 1476,—
c) Utarg dzienny w sklepie gotówką zł 420,—
- II gr. d) Spłata długu sklepowi przez odbiorcę Z. gotówką zł 116,—
e) Pobranie domowe w towarze zł 58,—
f) Zakup maszyny pisarskiej do kantoru sklepowego za zł 375,— za akceptem kupca.

a)	S	43		100	R
		78,—			78,—
b)	P	30		16	D
		1476,—			1476,—
c)	P	100		80	Z
		420,—			420,—

2. Księgowość jest podstawą kalkulacji cen towarów w sklepie. Na podstawie nakładu z ubiegłego roku gospodarczego oblicz procentowe stawki narzutów na rok przyszły dla kosztów prowadzenia towarów, kosztów handlowych i zysku kupca na pokrycie pobrań domowych i kosztów przydatności. Obliczone narzuty do jednego miejsca dziesiętnego wstaw do prostokątów. Jak wielki jest łączny narzut?

I gr. uczniów

Str. 88	Str. 37	Str. 40—49	Str. 190	Str. 25
75.000	1.500	9.000	3.750	1.500
	2 %	12 %	5 %	2 %

Łączny narzut wynosi 21%.

II gr. uczniów

Str. 88	Str. 37	Str. 40—49	Str. 190	Str. 25
98 000	2.940	10.790	4.900	2.450
	%	%	%	%

3. Co napiszę, to przeczytam; co zaksięguję — bez dowodu łatwo odgadnę. Wywnioskuj i ujmij w zwięzłej formie niżej zestawione interesy handlowe na kontach:

I gr. uczniów

L. p.	Konto	K w o t a	Konto
a	30	1.600,—	100
b	19	8,—	30
c	11	450,—	14

II gr. uczniów

L. p.	Konto	K w o t a	Konto
d	12	2.000,—	100
e	30	750,—	16
f	100	358,—	80

Odpowiedzi ucznia:

- a) Zakup towaru dla sklepu gotówką za zł 1.600,—
b) Pobranie na potrzeby domu towarem wartości zł 8,—
c) Wpłaty odbiorcy do PKO na dobro sklepu zł 450,—

4. Księgowość jest dla kupca drogowskazem w jego gospodarce w sklepie i w domu. Do jakiej kategorii zaliczysz miesiąc *wrzesień* (nauczyciel zapoda) wedle poniższych obrotów miesięcznych i jakie płatności kupca wyznaczysz na ten czasokres: płatności nadzwyczajne jednorazowe, czy zwyczajne większe, czy zwyczajne małe, czy też żadne. Na co może sobie kupiec pozwolić w tym miesiącu w pobraniach domowych?

STRATA

80 SPRZEDAŻ TOWARÓW

ZYSK

	Miesiąc	Obroty rzeczywiste	Obroty średnie	±	‰‰
	I	2.484,—			
	II	3.242,—			
	III	4.365,—			
	IV	5.220,—			
	V	4.285,—			
	VI	3.960,—			
	VII	3.378,—			
	VIII	2.740,—			
	IX	5.940,—	4657	+	128‰
	X	6.360,—			
	XI	4.330,—			
	XII	9.580,—			
	Suma	55.884,—	55.884,—		1200‰

SKALA OCENY SEZONÓW PODŁUG OBROTÓW

Kate- goria	Rozpiętość w ‰‰	Obroty były	W miesiącach	Dopuszczalne płatności
1	ponad 200‰	nadzwycz.		
2	160—200‰	b. dobre		
3	120—160‰	dobrze	IX	zwyczajne większe
4	80—120‰	średnie		
5	40 — 80‰	mierne		
6	do 40‰	zgubne		

Pisma młodzieżowe.

Spółdz. wydawnicza „Czytelnik“ wydrukowała w ubiegłym roku szkolnym parę numerów pism dla dzieci pt. **Świerzczyk**, a dla starszej młodzieży dwutygodnik pt. **Przyjaciel**. Pisma te bogato ilustrowane o tematyce zaczerpniętej częściowo z przeżyć dzieci, a częściowo z dawniejszych dziejów narodu polskiego i jego życia w dobie obecnej stoją na wysokości swego zadania.

Związek Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie wznowił wydawanie **Płomyczka i Płomyka**. Pisma te stoją na takim samym poziomie, jak przed wojną i mają już wyrobioną opinię w społeczeństwie polskim.

Ukazały się również pisma młodzieżowe, wydawane w ubiegłym roku szkolnym przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Śląskiego, a obecnie przez Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Oddział Katowice, przy współudziale Komitetu Redakcyjnego Związku Nauczycielstwa Polskiego. Ze względu na brak podręczników do języka polskiego pisma te wydaje się specjalnie w tym celu, by mogły dostarczyć odpowiedniej lektury szkole.

Poranek — to pismo dla młodszych dzieci. Zawiera ono ciekawe utwory ilustrowane, dostosowane swym poziomem i właściwym sposobem ujęcia treści do zainteresowań dziecka. Może ono dobrze spełnić rolę lektury w II—IV klasie szkoły powszechnej. Dla starszej młodzieży szkół powszechnych (kl. V—VII) wychodzi pismo pt. **Świt**, które przynosi wiele materiału regionalnego, dotyczącego zagadnienia odwiecznej walki żywiołu polskiego z germanizmem na Śląsku, obrazuje pracę ludzi na tej ziemi i jej kulturę. Zagadnienia te omówiono w żywych opowiadaniach, posiadających prawdziwą wartość literacką.

Nauka i Czyn — pismo dla młodzieży szkół średnich. Wydanie A zawiera cykl „W Świecie sta- rożytnym“, wydanie B „Z życia i literatury w dawnej Polsce“, wydanie C „Na przełomie XIX i XX wieku“. Cykle te drukują materiał programowy, przewidziany na klasę II, III i IV gimnazjum, z czego i uczniowie liceum mogą korzystać. Poza tymi cyklami na treść „Nauki i Czynu“ składają się czytanki z przeżyć młodzieży z uwzględnieniem tematów śląskich. Pisma mają jeszcze tę zaletę, że są tanie (**Poranek** i **Świt** 2 zł, **Nauka i Czyn** 4 zł), gdyż intencją wydawców było, by najuboższa nawet młodzież mogła korzystać z nich, jako lektury szkolnej. (Przedruk z Dziennika Urzęd. Kuratorium O. S. Śląskiego).

CENTRALNA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO RZESZOWSKIEGO

RZESZÓW — UL. UNII LUBELSKIEJ 6

Zawiera prócz dzieł pedagogicznych wybór now-
szych książek naukowych z różnych dziedzin wiedzy.
Dostępna dla nauczycieli wszelkich typów szkół.

Cena Nr 3 Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie wynosi 35 — zł.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne za tekstem 3 zł za wyraz petitorcy. — Ogłoszenia zrytkłe za tekstem:
Za całą stronicę 3000 zł, — za 1/2 str. 1500 zł., — za 1/4 str. 900 zł., — za 1/10 str. 600 zł.

Konto Komunalnej Kasy Oszczędności m. Rzeszowa Nr 701 Administracja Dziennika Urzędowego Kuratorium
Okr. Rzeszowskiego lub w Kuratorium w Adm. Dziennika Urzędowego.

ADRES Redakcji i Administracji: Kuratorium Okr. Szkolnego Rzeszowskiego w Rzeszowie, ul. Unii Lubelskiej 6.

Nakładem Wydawnictwa Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie.

Odbito w Drukarni J. A. Pelara i Ska w Rzeszowie, ul. 3-go Maja 2.

S-12498